

Joint Monitoring and Evaluation Commission (JMEC)

The following text is a summary of the key provisions of the Agreement on the Resolution of the Conflict in the Republic of South Sudan (ARCSS), signed in August 2015. The official and original text of this Agreement is in English.

RUAC MI CA MAT KĒ KUI DUṖ MIN BA RIALKĒ KṖR RṖOL JUNUB THOUDĀN IKĀ

ADDITH ABABA, ETHIOPIA

CAD 17 PAY BĀDĀK 2015

RUAACNI TI CĒK TI CA KUANY RAAR

I) KUMĒ MATDĀ JĪ WĒC DIAAL MIN BA LIP NI YOR GUIINYI (PĀTH TI 30)

- **KṖam kuārā:** Kuār wĕc (ram min tē thĭn ĕn tāmĕ), *raan kṖr* kuār in nhiam (ba kuany ĕ SPLM-IO), raan kṖr kuār (ram min tē thĭn ĕntāmĕ). Bi ramṓ nyur wĭc kṖamde, ramṓ bi kṖam guāl mi ci kuār kie jĭ kṖre thil luṇ kie mi cĕ yieedien jĕen ba kuany ĕ pĕätinikien.
- **Dĕāk lat kuārĭ kĕnĕ buṓmkien:** Ca ke dĕāk agṓaa, tē ramṓ ke latde, kuār, raan kṖr kuār min nhiam, kĕnĕ raan kṖr kuār amāni lat kuār keel kĕnĕ raan kṖre min nhiam. Mi ci ruaacni kuārĭ guāc kuĭc duṖr mi lotni mal ĕmĕ ca mat kie kueny nĕeni tĭ ba maktab kumĕ mi dĭt kṖp, wanemṓ ba liṇ ruac mi ba laar ĕ ney ti ṇuan tĭ de pek (67%) cop rey luak *widhiiri*.
- **Luak *Widhiiri*:** Tē reyde ke *widhiiri* tĭ 30 rueec wĕc, *I-kṓ-nṓmik* ala yuṖp yiṓṓni, kĕnĕ laāt tin ba lat kĕ naath, ba ke dĕāk ĕni: 16 (53%) ba kṖm kumĕ, 10 (33%) ba kṖm SPLM-IO ala dec dṓr, 2 (7%) ba kṖm Nei te ca kṓn yĭen, kĕnĕ 2 (7%) ba kṖm Pol-lit-kṓl pĕätini tikṓṇ (waragak malā memĕ tē reyde ke cṓk mi laar jĕ i pol-lit-kṓl pĕätini tikṓṇ ti dee moc ke ṇaani). Waragak malā memĕ tē reyde ke ṇuṓt mi ca rialikā ke kuic kueeny *widhiiri* ala yṓṓ ba kueenydien la guāalke keyṓṓ bĕ naath pĕär.
- **Jĭ Par-li-man:** ke ney ti 400, ney tĭ 332 ke ney tĭ tē thĭn niwen kĕ ba ney ti 68 mat reydien (50 ba ke kuany ĕ SPLM-IO, 17 ba ke kuany ĕ jĭ Pol-lit-kṓl pĕätini tinkṓṇ, kĕ ba ramkĕl 1 kuany ĕ ney tee ca kṓn yĭen).

- **Kueeny kie yor guiiyni:** Ba lat mi ci duoth ni nin ti 60 ke thuok kume lipa yora guiiyni ka ba rialika e maktab *Ilek-cion Kom-mi-cion* ala maktab yora guiiyni ka ba luak e maktab UN kene AU.
- **Kumeni Wilaya:** Kumeni wilayani ba ke nyok ke rialika ka ba buom kuaaara daak ine pek 46% (kume), 40% (SPLM-IO), 7% (Ney tee ca kon yien), kene 7% (Ji Pol-lit-kol paatini tikon) ka wilaya Yun-niti (Unity), Ala-nil (Upper Nile), kene Jonglei (Jonglei). Ka Wilayani tikon ba ke daak ine, pek 85% (kume) kene 15% (SPLM-IO).

II) KAAP CUQON KOR MI THIL LOC JOK KENE TI BI RIALIKA DAR KUI GAD NAATH RO

- **Kaap cuqon kor mi thil loc jok:** e lat mi ba kaap ni kor cuqon rey rool Junub Thoudan keliw, decni diaal tee nyieny ba meckien lathpiny, ka ba duop min ba guic ni kaap kor cuqon rialika (emi bi lat ji MVM guäl).
- **Taa decni ka Juba:** Decni diaal ba ke naa raar guaa mi par ke 25 km kene dar rek Juba, bi duothni decni tin ba kuar yien kene guath ti bum. Bolithni ti ca liam biken naath gan ka Juba.
- **Caar mi ba gan ni wec kene lat min ba lat ke je (SDSR):** E lat mi ba lat rey Pethni dan-6 car ke mi ba lat ke kui gan wec, pek decni, bolithni kene nei tikon tin ba wec gan.
- **Lat min ba mat ni decni:** Min nhiam e mat decni titot cet ke ruac ji SDSR lat emo ba tok ke be thuok rey pethni dan 18 ke kor thany waragak mala eme.

III) LUAK NEENI TIN GORKE LUAK KENE NYOK LATNI DOAANI TEE CA YAR

- **Yiou ti ca rialika ti ba nyok ke latni doaani tee ca yar:** Ba yiou ti (\$100 million ka yiou kume) kam raar keyoo ba guath tee ca yar nyok ke tath, lat eme ba both e nei ti ca kuany te reydien ke ji wec kene kumeni wilaya, nei ti te ke mi ba jek thin, kene ji wic muqon ka ke ken to bi guath ti ba kon teth ke nhiam laar. kuar lat emo e raan keel ka ji wic muqon.

IV) IKO-NOM-MIK ALA YUOP YIQONI KENE DUP TIN BA TIT NI KE

- **Maktab yuop yiqoni:** Neme lotde ni ney ti ca kuany tin ba lat yuop yiqoni guic, nei tin be tey rey lat emo, e kuar wec, raan kor kuar min nhiam, thaay widhiiri ji par-li-man, thi-bil tho-thay-ti ala ji cien, ji dukani. Nei toto ba ke com e ney ti nac doaani tin yop yiou wic muqon, kene ney ti yopke yiou roli tikon ti thiak ke kon.

- **Duɔp min ba rial ke yuɔp yiɔɔni ikä ke je:** Mal eme ca thany tɛ reyde ke dup ti nuan ti ba yop ke yiow weɗdan cɛtke (dup ti ba col nual, thany waragaakni lat mi gorke latnide, thop guaaɗh ti ba lieth wɔ tet thin, nut ti ba kum kueel kene ji nyuɔɔni ti dee yiou kene nɔaani kume narnar, yuɔp yiɔɔni ti cɛ bɛn kene deekdien piny) caär mi gɔaa mi ba nyok ke rialke guaaɗh tɔu yiɔɔni ikä ke je.

V) LUK LIËPÄ, THIEEC NËENI TEE CA TÏ JIËK LAT, GɔY BUɔɔTNI KENE LOC MAARÄ

- **Maktab läär thuk, loc maarä, kene gɔy buɔɔt kor:** E maktab mi thil kuic mi yore, be gor ni thuɔk karo, be ti jiëk ti ca lat ka naath gɔärpiny, be naath reec amäni yoo ba rɔ pälika kä bë ke loc maarä.
- **Luk mi ca liam ke kuic rool Junub Thoudan:** E luak luok mi cuɗ karo mi bë nei ti ca tɛ jiäk lat kume, ba kuarke kuany e maktab AU ka ba kam buɔm mi dɪt mi be kum ni ney ti ca tɛ jiäk lat tɛ guac ke nut wic muɔɔn kene dueer. Waragak malä meme ca thany laar je yoo kuar luok (kene ney tin ba luk kap nhiam) riudien dial /ci ken bë la Ji Junub Thoudan, bi ken la ji rool Aprika kä ba kuar AU kam buɔm min be kuany ni kuar luok .
- **Maktab cut nɔaani tee ca yar:** Kume TGONU be maktab eme lat, kä be je kam buɔm cɛtke mi ca laar e nuɔt rey pɛthni ɗaɗ bækɛl ke yiethpiny kume liëpä, kä be je kam yiou kene tediaal tɛ be goor keyoo be ney ti ca kuakien kene tekdien yar e kor eme.
- **Ke nɔaani te roɗ ke luäk:** Ney tee ca tɛ jiäk lat kie ney ti ca kume e HCSS baa ke dhil tuk wuɗh läätni kume, kä /ciken bë roɗ ke lat rey kume liëpä, amäni kume mi ba kuany can ɗɔdien cɛt ke guaa mi ba laar e nut.

VI) DUɔP MI BA LAT NI DUT RUEC WEC MI BË TËY THIN AMÄNI GUUT YɔAA

- **Maktab nɛeni tin ba nut ruc wɛc rialikä:** Mal eme ca thaany te reyde ke caär min ba rial ke nut ruc wɛc ikä ke je. Ney tɔ ba lat emɔ lat bi ken nut ruc wɛc gɔär ke cuɔm kene ruaacni tin ca läärke e ji wɛc diaal.
- **Nin tin ba lat thin:** Waragak malä laar je i ba nin tin latde tok thin rialikä, ba gɔär nut ruc wɛc tok amäni nanɗe nhiam tok rey pɛth ɗaɗ 27 ke tuk kume liëpä. Ji Par-li-man bi ken la ji lat nutni tin ba nut ruc wɛc thany.

VII) MAKTAB MI CA MAT KEEEL MIN BË WÄ NHIAM KENE TAA MALÄ GUIC:

- **Maktab mi ca mat keel min be wä nhiam kene taa malä guic (JMEC):** Tɛ ney tɪti thin, ji junub Thoudan tɛ ba duɔr jek thin, rool ji IGAD, AU, kene ji wic muɔɔn, JMEC be jal malä kene ti gorke rialidien ikä guic. Kuäär JMEC be la ram mi dɪt mi luɗhke kä rool Aprika. Ke kor pɛthni ɗaɗ 3 be wä nhiam kene jal min jälke mal la lääre ji AU kene

UN Tha-kiörati Kanthil, IGAD, Maktab kuäär UN, kuäär AU kenε kuäär kume liëpä.

Kuäär JMEC dere maktabni tɔtɔ lār läär ke guää mi lot rɔ kã dεre ke com bɔ ke mē dee lat
me tee ram mi lɔk yöö bi mal wä nhiam.